

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. III. An detur Subsistentia Absoluta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

Adfert adhuc Ruiz auctoritatem Aristotelis, *Phys. c. 6. textu 63. totum & perfectum pro eodem sumit; consequenter si sunt tres relationes, simul tres perfectiones, eo ipso debent esse tres entitates integræ, consequenter extra illam entitatem, nihil esset accipere pertinet ad esse, & complementum ejusdem entitatis; tresque illæ relationes essent tres essentiae adequatè diversæ; quod absurdum est, aliàs contra Athan. essent tres plenitudines Deitatis.*

RESPONDETUR esse in Deo tres entitates non pro essentia, & natura suppositabili acceptas, adeoque tres Deitates inferente: Sed esse tres entitates, hoc est tres personas, quæ non sunt nihil: Explicata est supra distinctio.

DIFFICULTAS III.

An detur Subsistentia absoluta.

Ad tres relativas subsistentias & personas, est principium Theologicum, utpote Aristotelis fidei: ceterum est controversia inter DD. Catholicos: An præter subsistentias relativas detur etiam subsistentia absoluta, communis omnibus tribus personis? Dari illam docent Antiquiores cum Scoto, simul etiam Recentiores, licet hanc sententiam variè explicant. Admittit Cajet. in Deo semisuppositam & incompletam personam. Suar. h. c. l. 4. c. 11. in 3. p. d. 11. q. 3. admittit cum hac distinctione, quod scilicet accipiendo subsistentiam pro eo, quod facit rem existere in se & per se, sic detur subsistentia absoluta; licet non detur subsistentia, accipiendo eam pro termino substantialiter reddente incommunicabilem naturam. Docet idem Guevara, Mol. & alii. Oppositum sentit Vasq. D. 15. Ruiz d. 34. Arriaga d. 51. S. 2. Martinon. d. 66. n. 19. Petavius de Trin. l. 4. c. 12.

DICENDUM EST. *Non dari in Deitate subsistentiam absolutam.*

PROBATUR I. Auctoritate.

1. Auctoritas sit negativa, quia ut advertit Petavius, unum esse subsistens in Trinitate, nemini unquam Patrum dixit.

2. Auctoritas est, ex locis quæ favent. Primus locus est Damasceni in epistola de Trifragio: *Unum est ipsarum communis una hypostasis, Deitas autem communis est trium hypostasium una existens.* Secundus locus est, Sophronii Patriarchæ in epistola Professionis recepta à sexta Synodo: *Neque est sciendum, quod Trinitas unus Deus cognoscatur, & subsistentia tres, & res persona, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus dicitur contractus, vel compositus, vel confusus, & in unam seipsum colligens subsistentiam, in unamque coiens non numerabilem personam, Sabellianorum ista est præteritis: Ubi ut vides negat tres subsistentias colligi in unam.*

3. Auctoritas est, quia PP. postquam agnoverunt subsistentiam seu hypostasim à substantia, seu usià differre, semper agnoverunt hypostasim seu subsistentiam idem esse cum persona, consequenter si detur communis subsistentia, dari etiam communem personam; quod negant oppositi. Assumptum prob. Damascenus L. de Decretis primæ Institutionis c. 1. & 2. *Hypostasis, id est, quod per se coheret, & proponit, id est persona, figura, proprium & individuum idem efficiunt.*

Theodoretus. *Subsistentia & persona, in nullo significatorum differunt nisi nomine.* Similia habet Justinus in edicto Fidei.

Mascentius in prima professione fidei docet, apud Synodum Chalcedonensem, id ipsum esse, *subsistentiam, quod & personam.*

Boëtius l. de duabus naturis: *Peritior, inquit, Græcia sermonum, hypostasim vocat individuum subsistentiam.* Et infra. *Persona est rationalis natura individua subsistentia.*

Sexta Synodus Actione 17. definit *unam personam & subsistentiam Christi Domini.* Ergo appareat hæc pro eodem sumi. Vide Ruiz sect. 3.

RESPONDEBIS. Hic damnari errorem Sabellianorum, qui Patris, & Filii, & Spiritus Sancti docebant unam esse non nisi subsistentiam & personam.

CONTRA EST. Quia principale quidem intentum, hoc erat Patrum; nihilominus verba allata, favent nobis, quia à nobis simpliciter accipiuntur; per Oppositos cum explicatione, de relativa subsistentia. Deinde, quia nullibi minerunt PP. quod subsistentia sub aliqua formalitate non idem supponat quod persona.

PROBATUR 2. ratione, quia & haberetur effectus formalis illius subsistentiæ, & non haberetur. Haberetur quidem, quia implicat esse formam in subiecto apto, & non habere effectum formalem: Non haberetur autem, quia hic effectus, non esset idem cum effectu personæ; aliàs redderet naturam incommunicabilem, sicut reddit persona: Non etiam præstaret aliquem alium effectum; Ergo: Quod autem non præstet ullum alium, ratio est; quia si præstaret aliquem, præstaret hunc, quem assignat Suar. nempe facere rem existere per se & in se: sed hunc non præstat, quod prob. quia independentem ab omni subsistentia, ex hoc ipso, quod natura substantialis sit, hoc ipso inquam per se existit; neque enim à subsistentia accipit quod sit substantia, adeoque quod sit per se: Neque item à subsistentia accipit existentiam, cum illi supponatur; prout enim condistinguitur natura illi subsistentiæ non est adhuc nihil; Ergo habet existentiam.

Neque dicas, quod est per se existere, hoc est, non esse accidens, id de se habere subsistentiam, sed non habere per se existentiam in quantum per se existere, dicit complementum existentia

X 3

sub=

substantialis: Non inquam valet; natura enim creata, in ratione naturæ, dicit complementum suæ existentiae substantialis, in ratione existentiae substantialis, ergo &c. in divina natura independentem ab illa subsistentia, dicendum erit haberi complementum existentiae substantialis, quod ipsum ulterius in hoc fundatur, quia existentia naturæ divinæ integra & indivisibilis in ratione naturæ, habetur antecederet ad subsistentiam absolutam: Ergo antecederet ad illam habetur etiam illud complementum; integritas enim & complementum verbis differunt. Denique per se existentia substantiae importat aliquid prius, quam sit hoc, quod sit non accidens; nam negativa ratio præsupponit positivam. Porro illa formalitas est per se stantia, quæ habetur à natura, cui ipsi quid deest? Ne dicatur esse habens complementum suum substantiale.

PROBATUR 3. argumento Theologico, quia scilicet si concedatur subsistentia absoluta, evanida redderent argumenta SS. contra Eutychen, qui ex eo quod facta sit illa unio in subsistentia verbi, concludunt, non esse factam cum natura; cum tamen detur medium, si scilicet fieret cum subsistentia illa communi.

Attendendo ad explicationem subsistentiae, quæ per nos est: Ipsa natura in quantum habet rationem totius, ad quod sequitur non habere rationem partis; non potest dici de natura in sua virtualitate spectatâ, quod habeat rationem partis; quia de facto identificat sibi ipsas subsistentias; per ordinem autem ad nostros conceptus independentem à personalitate, non habet rationem totius; sed non habet etiam rationem partis: Quia huius imperfectionis tribuendæ nullum est fundamentum, immo est fundamentum non tribuendæ, sed potius concipietur à nobis ut totalisfanda accessu (qui sit ex modo nostro concipiendi) ipsius personalitatis.

OBJICIT 1. Suarez loco cit. de Inc. Illud esse divinum, ut sic conceptum, est simpliciter & in genere entis infinite perfectum; Ergo includit in suo esse formali, & essentiali conceptu non solum existere, sed etiam modum in se & per se existendi. Ant. prob. quia ex vi illius esse, habet tota SS. Trinitas, ut quælibet persona, sit ens simpliciter ac infinite perfectum in tota latitudine entis; nam relationes ut sic, non addunt perfectionem simpliciter.

RESPONDETUR. Concedo quod illud esse divinum, includat in se per se existentiam, sed nego hanc esse aliquid aliud, præter constitutiva naturæ divinæ in esse naturæ substantialis, proportionatæ ac humanitas Christi, habet etiam in se per se stantiam substantiæ humanæ in ratione substantiæ, non personæ.

OBJICITUR 2. Infinitas essendi competens naturæ divinæ independentem à personalitatibus, vel est infinitas simpliciter in tota latitudi-

ne & perfectione entis, vel non? Si hoc secundum est, convelleretur infinitas Dei; nam ex illo infinito secundum quid & relatione non fieret infinitum simpliciter: Relatio enim vel non addit perfectionem, vel non perfectionem simpliciter, consequenter nulla persona esset infinita, quod si illa natura est infinita simpliciter in tota latitudine, & perfectione entis, etiam in ratione substantiæ, non poterit jam concipi, ut aliquid incompletum.

RESPONDETUR. Independentem à personalitatibus naturam divinam esse infinitam in ratione substantiæ, dicitur; perfectitatem, ex qua sequitur oppositio accidentalitati, sed hæc per se stantia, habetur ab ipsa formalissimè substantiâ.

Retorqueri item potest argumentum; An substantia antecederet ad subsistentiam absolutam sit quid incompletum, an completum? Si completum, ad quid indigebit subsistentiâ absoluta: Si incompletum, cur eadem incompletio, non potest illi tribui, in priori rationis, ante personalitates? Quando autem Concilia doceant tres personas esse substantiam completam non intelligunt de completionem per subsistentiam aliquam absolutam, sed intelligunt formalitatem infinitatis essendi, cui nihil desit in genere essentiae.

Ad alias autem auctoritates solvendas

NOTO 1. quod res subsistant ex eo, quod per se existant, non quomodocunque, quia substantia ex conceptu substantiæ perfectitatem etiam importat, ut dictum est: Sed quia per se existunt, non in alio supposito: Hoc autem habetur non à subsistentia absoluta, sed à persona. Quando autem dicunt, naturam divinam secundum se esse subsistentem, hoc volunt significare, quod de essentia illius sit, & non ex accidenti terminatio per personam. Quando autem Hilarius dicit, quod à subsistentia habeatur perfecta unitas, nomine unitatis non intelligit unitatem transcendentalem, sed unitatem per incommunicationem alteri tanquam supposito; hæc autem incommunicabilitas, non habetur à subsistentia absoluta.

NOTO 2. Frequenter etiam nomine substantiæ unius, attributæ Deitati, intelligunt PP. lite de voce nondum tunc sopita, substantiam: Quamvis autem dicat Gregor. Nissenus præter supremam essentiam nihil verè subsistere, id interpretari possumus non de subsistentia absoluta, sed de relativis: vel fortè per ly subsistere intelligit solum titulum, & jus existendi in rerum natura quam etiâ explicationem innuit Amicus.

NOTO 3. Quando ex Græcis Conciliis citantur auctoritates, recurrendum esse ad fontes; nam etiam impressi citant nomen subsistentiæ, loco nominis: substantia.

OBJICIT 3. Idem. Huiusmodi per se existentia, pertinet ad summam perfectionem in-

entiam Entis, est perfectio simpliciter; Ergo includitur in conceptu Divinitatis, adeoque est quid absolutum.

RESPONDETUR. Hæc per se existentia, ut jam dictum est, habetur titulo solius substantiæ, & illius formalitatis, quæ fundat ne illud Ens, sit accidens, estque perfectio simpliciter & absolute, sed non acquilabilis ab aliqua substantia.

OBJICITUR 4. ex Amico. Hic Deus est communis Patri, Filio, & Spiritui S. sed hic Deus includitur substantiam; Ergo Deus secundum communem rationem Deitatis, includit substantiam. Major. prob. quia ly *hic Deus* prædicatur de omnibus & singulis personis. Minor autem prob. quia ly *hic Deus* importat Deitatem in habente; Deitas autem nequit haberi nisi à substantia.

RESPONDETUR. Ly *hic Deus* alio sensu dicitur de personis, alio de tota Trinitate, de singulis personis facit propositionem, ut ita dicam, formalem identicam; quia ex ipso subjecto accipit vim significandi & supponendi pro personis: atque ita cum dico, Pater est hic Deus, sensus est: Pater est persona Deitatis, seu terminat Deitatem: Quando autem prædicatur de tota Trinitate, non significatur per ly *hic Deus*, unitas personæ; sed significatur singularitas & unitas naturæ, ponendo rationem abstractam personæ, à particularibus tribus personis: immo dici simpliciter potest, quod illic agatur, (& ex acceptione humana supponatur) natura singularis Divina.

INSTABIS. Datur unus Deus, ergo & una numero substantia, quia ly *Deus* includit substantiam.

RESPONSUM jam est, nomine Dei venire illic ipsam naturam singularem Divinam, vel ad numerum naturam, quæ sit concretum cum personalitate abstracta. Immo si ly *Deus* supponatur pro natura terminata substantia communis, absolute loquendo falsa esset hæc propositio: Deus generat; non enim talis natura ita terminata generat; quod advertit Arriaga.

OBJICITUR 5. Substantiæ relative personarum non sunt ex se sufficientes, ut per eas Divina natura completè subsistat; Ergo debet dari alia absoluta. Ant. prob. quia substantiæ relative immediate fundantur in actionibus notionalibus, ergo non possunt reddere immediate substantientes, nisi solos actus intelligendi & volendi.

RESPONDETUR. Secundum prædicta principia: Non in actibus notionalibus primò fundatur substantia relativa; sed in priori prædicto; qualis est in patre ratio secundi à se, quam sequitur actio notionalis. Ad vim autem metus termini attendendo, ratio terminabilis, & ratio terminantis ostendunt naturam ipsam terminari; fecunditatem autem à se, terminare, naturam ut ipsa origo per prius terminet natu-

ram, ut supposita terminatione, procedatur ad ipsas actiones notionales.

INSTABIS. Prius debet concipi natura personata, quàm agat; sed ante operationes notionales non supponitur persona relativa. Ergo debet supponi absoluta.

RESPONDETUR. Neg. quod ante operationes notionales non supponatur persona relativa: nam supponitur terminata per formalitatem Originis, quæ est quid prius & relativum.

OBJICITUR 6. Auctor. Rhem. Conc. in quo negatur Catholico sensu posse negari, quin Divinitas sit Deus; posset autem negari, si non haberetur communis substantia.

RESPONDETUR. Concilium illic excludere contra Porretanum vel distinctionem realem, vel alietatem ex natura rei, nec plus intendere.

QUESTIO II.

De Processionibus Divinis.

PRÆMITTO 1. *Dari in Divinis veras, & reales processionis.* Tum, quia id habetur in Evangelio; dicit enim Christus D. de se Joan. 8. *Ego ex Deo processi.* Et Joan. 15. *Spiritus veritatis, qui à Patre procedit.* Tum, quia si non datur processio, non datur procedens, & à quo proceditur: Si autem hoc non datur, tollitur Trinitas; quia illa ex ratione producentis, & producti confurgit; & si non datur Trinitas, ergo summum bonum non est sui communicativum omni possibili modo; nam talis modus communicandi est possibilis; & tamen per te non datur. Tum, quia datur in Divinis pater, & filius, ergo debet dari & generatio: Si enim non generat, qui pater est? & si non generatur, qui est filius? Si autem datur in Divinis generatio, ergo datur processio: impossibile enim est dari inferius, & non dari superius; sicut impossibile est dari speciem, & non dari genus, generatio autem, est quid inferius processionem. Et hæc suadent processionem in Divinis supposita fide: nam illa non supposita, nulla datur demonstratio de Trinitate: nam vel esset à priori, & hoc non; quia nulla datur causa Trinitatis, nec habetur ulla superior ratio, quæ nobis extra lumen fidei appareat; à posteriori non etiam ulla datur demonstratio, quia nullus est effectus, qui pendeat à Trinitate sub formalitate Trinitatis.

PRÆMITTO 2. *Has Processiones debere esse immanentes.* Ratio, quia supposita fide hæc Processiones pro termino habent Deum; verus autem Deus non potest esse extra Deum; alias tolleretur consubstantialitas, & unitas Deitatis: unde rectè monet S. Thom. hanc processionem non esse accipiendam secundum modum infimarum creaturarum, quæ in exterius agent, agunt.

PRÆMITTO 3. *Duas esse tantum has Processiones in Divinis.* Ratio, quia illas impossibile est